

Чи слуга ви?

ЧАСТИНА 1

ЗМІСТ

ВСТУП

I. РУШНИК УПОКОРЕННЯ

- A. Приклад Учителя — Івана 13:3–15
- Б. Суперечка серед учнів щодо вищості
- В. Той, хто між вами найменший, буде найбільшим

II. ХТО БАЖАЄ МИТИ НОГИ?

- A. Ми радше будемо робити щось важче
- Б. Ми готові краще витерпіти несправедливість чи стати мучеником

III. ЗНИЩЕННЯ «ПОРЯДКУ КЛЮВАННЯ»

- A. Що таке «порядок клювання»
- Б. Не можна повністю відмовитися від керівництва і влади
- В. Ісус повністю відкинув порядок клювання

ПІДСУМОК

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Вступ

Це дуже цікаве питання. Ми усі є працівниками у християнському служінні, але чи всі ми можемо сказати: «Я слуга»? У чому полягає різниця між християнином, який робить добро, та слугою? Можливо, нам варто над цим замислитися. Я хотів би, щоб ви поміркували над тим, як набути собі серце слуги. Я хотів би, щоб ви поміркували над тим, як виробити у собі бажання мати таке серце. У цій лекції я вас не питатиму, чи ви працюєте. Я питатиму: «У глибині серця, у самій сокровенній його частині, що ви відчуваєте щодо того, щоб бути слугою?» Справжнє серце слуги можна набути лише тоді, коли ви віддасте його Ісусові.

Бути слугою — це буквально бути рабом. Раб зобов'язаний виконувати усі забаганки свого господаря, хоча глибоко всередині йому може і не хотітися це робити. Але коли говоримо про слугу, то говоримо не стільки про зовнішні дії, скільки про внутрішнє ставлення. Я кажу про те, щоб бути слугою для людей, які відвідують ваші групи. Не важливо, хто та людина, яка вчиться у вашій групі, яка у неї церква чи в якій вона зараз перебуває ситуації. Бути слугою — це не скласти собі перелік добрих справ і виконувати їх. Це **спосіб життя, яким ви живете**.

Служінням потрібно жити. Якщо ви навчитеся служити за межами заняття, за межами групи, то навчитеся служити і тим людям, які у вас навчаються. До певної міри це означає виявляти любов, добротливість, незлобність, лагідність, милосердя і чимало інших рис, про які йдеться в Біблії. Ви маєте вислуховувати учасників групи, коли вони про щось розповідають. Вам треба покривати їхні помилки. Кожному кортить докорити іншій людині за її недоліки. Сварки та агресивність — це загальновідома риса, і це стосується не лише людей у світі, а церков також, де сваряться пастори з діяками і члени церкви поміж собою та з керівництвом. А вам треба не надавати сильного значення помилкам учасників ваших груп. Вам потрібно підтримувати їх у тих сферах, де вони сильні. Так, ця людина того і того не зробила, так, вона запізнилася. Але подивіться, скільки вона зробила минулого місяця! Подивіться на її потенціал.

Справжній слуга не шукає можливостей для вивіщення чи задоволення власних бажань. Натомість він добре знає потреби та бажання свого господаря; справжній слуга не просто виконує те, що йому сказав господар, — він шукає щонайкращих можливостей для задоволення потреб та бажань того, кому він служить. Чи дійсно координатори та керівники груп знають тих людей, які навчаються в цих групах? Ви зараз координуєте роботу групи, а згодом, можливо, станете керівником. Чи знаєте ви потреби людей у ваших групах? Чи намагаєтеся ви їх передбачити? Чи робите ви все можливе, щоб ці потреби задовольнити? Справжній слуга знає, коли людина, якій вона служить, переживає труднощі. А ви знаєте, коли людям з ваших груп буває важко? Щоб про це знати, потрібно докласти зусиль, потрібно бажання ближче пізнавати людей, бажання вчитися нового. Щоб про це знати, потрібно серце, яке **бажає** служити. Справжній слуга має серце, яке бажає служити.

I. Рушник упокорення

A. Приклад Учителя — Івана 13:3–15

У вірші 3 написано: *«Ісус, знаючи те, що Отець віддав все Йому в руки, і що від Бога прийшов Він, і до Бога відходить...»*

Тут головна думка в тому, що Ісус знав, що Він є Президентом усього світу. Він, неначе президент України. Він був на самій вершині.

У другій частині вірша 1 сказано: *«...полюбивши Своїх, що на світі були, до кінця полюбив їх».*

Це дуже особливий уривок, у якому показано, що коїлося у глибині серця Вчителя. Найвеличніша людина у світі не боялася виявити упокорення, не засоромилася смиренню. Оце так!

У вірші 4 сказано: *«Устає від вечери, і здимає одежу, бере рушника й підперізується».*

Уявіть собі! Тут так чітко все описано. Коли Він знав, що все належить Йому, що Він є над усім, ось саме тоді Він сказав: *«Я стану там, де найнижче»*. Ми всі знаємо, що Він зробив у той вечір.

А далі Він наказав Своїм учням: *«Як Я вчинив, так чиніть і ви»*. Ми читаємо про це у вірші 15: *«Бо то Я вам приклада дав, щоб і ви те чинили, як Я вам учинив»*. А ви так чинили, друже? Ви вмивали людям ноги? Бог у Своїй благодаті дав нам можливість це зробити на самому початку служіння. Після того, як була проведена підготовка першої групи людей, які навчалися у групах і які далі мали розпочати власне служіння та організувати власні служіння учнівства, ми посадили їх у ряд, і я вмив їм ноги. Ця подія була важливою частиною чудового свята, Бог його благословив.

Далі Ісус додає у другій частині вірша 17: *«...блаженні ви, якщо таке чините!»*

Ісус дуже щедрий — Він дав нам неймовірну обіцянку блаженства. Я його собі хочу, а ви?

B. Суперечка серед учнів щодо вищості

Учні неодноразово сперечалися про те, хто серед них найбільший і кому належатиме найвище місце на небі! Ну геть як ми, правда ж? Вибирають когось пастором церкви — і відразу починаються ширитися чутки, що це лише тому, що він син двоюрідного брата обласного пресвітера. І тут відразу ще троє починають розповідати всяке про цього чоловіка, бо вважають, що він забрав їхнє місце! А чи не те саме, коли когось обрали дяконом?

1. Ісус докорив учням

Ми бачимо, що Ісус докорив їм за такі бажання. Не лише за те, що вони пліткували один про одного, а за саме навіть бажання бути найбільшим. Чому воно хибне? Скажімо, ось є Богдан, він хоче бути найбільшим. Що це означає? Не лише те, що він хоче бути вищим за інших. Це означає, що він хоче, щоб інша людина, наприклад, Іван, був нижчим. Розумієте? Якщо ви найбільший, найвищий, то це означає не лише те, що ви найкращий! Це означає, що всі інші не настільки хороші, як ви. Можливо, вони хороші люди, можливо, навіть чудові люди, але не *найкращі*. І щоб зберегти це становище найвищого, цій людині доводиться продумувати способи і для власного зростання та збільшення своєї сили, і для відштовхування та пригнічення інших, які могли б загрожувати її становищу. Я чув про одного директора, де служіння не дуже розвивалося, оскільки той нікому не давав зростати вище за його власний рівень. Він усіх тримав на нижчому рівні. Це, звісно, дуже грішна справа. Велич приходить тоді, коли її дає Бог. У пункті А ми дуже чітко побачили, що Христос сказав, що у величі є блаженство, яке приходить лише тоді, коли людина робиться справжнім слугою. Крім того, у пункті А ми побачили, що для правдивої служби потрібне впокорення, яке виявив Христос, коли вмив ноги Своїм учням.

2. Ісус посадив дитину Собі на коліна

Коли учні вкотре сперечалися, хто ж із них найбільший, Ісус показав їм приклад дитини. *«Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне! Отже, хто впокориться, як дитина оця, той найбільший у Царстві Небеснім»*. Думаю, що Він вибрав не чотирнадцятирічну дитину. Дитина, яку Він поставив, напевно, була ще малою і повністю залежала від матері. Мама допомагала їй вдягтися, мама готувала для неї їжу, мама тримала її за руку, коли та йшла. А ось тут

чоловіки, у них м'язи, мов надуті кулі. Це ж рибалки, ви знаєте! «Ми самі про себе можемо подбати!» Я можу собі лише уявити, як ці здоровані стоять навколо Ісуса. Він зводить на них очі і каже: «Чуєте, хлопці? Вам треба стати такими, як ця невинна дитина». От ви, наприклад, хотіли б знову стати дітям? Можливо, ви й хотіли б, але багато хто з дорослих не хотів би знову стати безпорадною дитиною. Ісус сказав: «Ви, здоровані, маєте стати такими впокореними, як це мале дитячко». Без лукавства, без прихованих мотивів, без бажання здобути собі якийсь зиск. Просто дозвольте Богу служити вам і бути для вас благословенням, як ви колись дозволяли це своїй мамі, коли були дитиною. Щоб дозволити іншій людині послужити вам, потрібне впокорення. Але ще більше його потрібно для того, щоб з людини, якій служать, стати людиною, яка служить сама.

3. *Важливе запитання: хто найбільший?*

Ісус запитав: «Хто більший: чи той, хто сидить при столі, чи хто прислужує?» Звісно ж, той, хто сидить за столом, яка ще може бути відповідь? Але Ісус каже: «Ха-ха-ха, а прислужую Я». Хто був більший: Мойсей чи Аарон з Хуром? Аарон і Хур тримали його руки. Хто ж був з них більшим? Хто переміг у битві? Мойсей? Генерал Ісус Навин? Про це нам доведеться запитати у Бога. Але, можливо, Аарон і Хур мали не останнє значення у здобутті перемоги. Їхній приклад показує ту силу, яку має правдива служба. Божий шлях — це не той шлях, який бачиться нам, людям.

В. Той, хто між вами найменший, буде найбільшим

1. *Коли б не виникала суперечка про те, хто найбільший, проблема завжди зводиться до того, хто буде найменшим*

Проблема не в тому, хто буде найбільшим. Проблема не в тому, чи кращий Іван за Петра, а Петро кращий за Володимира, а Володимир — за Леоніда і так далі. Проблема дуже проста. **Ніхто не хоче бути найменшим.** Може, хай Олекса буде найменшим, може, хай він помие яблука та прибере посуд. Лише подумайте. Ми думаємо, все зводиться до того, хто буде найбільший. А насправді питання не в гордості, а в упокоренні, в смиренні. Що ж то люди подумають? Я не хотів би, щоб вони говорили про Івана, про Петра і про Володимира, та ще й про Олексу. Справа вся у тім, що ніхто не хоче, щоб його вважали останнім і найменшим.

2. *Більшість із нас ніколи не стане кимось найбільшим, але ніхто не хоче бути найменшим!*

Перегляньмо знову вірші 14 і 15 в Івана 13. «А коли обмив ноги вам Я, Господь і Вчитель, — а щойно ми побачили у вірші 3, який Він великий Господь і Вчитель, — то повинні й ви один одному ноги вмивати. Бо то Я вам приклада дав, щоб і ви те чинили, як Я вам учинив». Більшість християн вважають, що це прекрасна розповідь! Яка гарна біблійна оповідь! Який у нас чудовий Ісус! От якби ми тоді там були і все це побачили!

Але чи розуміємо ми, що у цій чудовій історії Ісус взяв на себе найбруднішу, найнегіднішу роботу, яку давали лише найнікчемнішим слугам? Ця велика людина — найвеличніша людина з усіх — вирішила не триматися за Свою велич, а стати слугою. Чому Ісус — така велика людина? Чому Він — такий великий Бог? Тому що Він з власної волі відклав усе, зійшов на землю і віддався найбільшій службі. Він, ставши слугою, помер за наші гріхи, цим відділивши Себе від Того, Кого Він любив найбільше. Чи готові були б до такого ви? Чи готові б були ви відмовитися від свого положення та піти навчати найменшу групу в області? Це лише гіпотетичне запитання, але чи змогли б ви наслідувати інший приклад, який залишив Ісус? Чи змогли б ви у буквальному розумінні помити комусь ноги?

II. Хто бажає мити ноги?

«А коли обмив ноги вам Я, Господь і Вчитель, то повинні й ви один одному ноги вмивати. Бо то Я вам приклада дав, щоб і ви те чинили, як Я вам учинив» (Івана 13:14–15).

Як вам здається, чи Петро ще коли-небудь вагався, чи омивати йому втомлені ноги своїх друзів? Думаю, що ні! Але чи замислювалися ви над тим, щоб це повторити? Чи замислювалися ви про те, щоб самому це **зробити**? Майже ніхто з християн не думав про те, щоб це зробити. Зробити буквально... Зробити слово в слово те, що сказано в Біблії... Більшість із нас знає, що ніколи не стане найбільшим, але хто бажає мити ноги? Ісусові не було соромно бути найменшим.

А. Ми радше будемо робити щось важче

Уявімо, що я зараз попросив би вас підійти до Веніаміна з мискою та рушником і сказати: «Веніаміне, я Вас люблю, я за Вас молився і тепер хотів би показати, як сильно я Вас люблю. Будь ласка, сядьте». І далі ви знімаєте його шкарпетки та миєте йому ноги. Напевно, ви вважали б за краще поїхати на місяць працювати на Чукотці. Чи робити що завгодно інше, навіть значно важче. Тільки не просіть мене про таке! І не тому, що це щось важке, не тому, що це щось складне, а тому, що це щось брудне та особисте. Це не справа для працівника у духовній сфері, це найнижче, найгірше, що можна собі придумати. Іншими словами, це принизливо.

А тепер уявіть, ви таки наважилися піти до Веніаміна. Вам незручно і соромно, і ось якраз перед тим, як увійти до його квартири, ви чуєте якийсь шум і бачите, що у сусідній квартирі пожежа. «Я ж можу зараз зробити щось звияжне! Це ж можливість зробити якесь справжнє добро!» Рятуйте ви дівчинку, обпікаєте собі руки, потім вас кладуть у лікарню, а в газетах про вас виходить велика стаття! І ви собі думаєте: «Дякую, Боже, що Ти влаштував цю пожежу, коли я йшов мити ноги, і мені не довелося цього робити». Розумієте, про що я веду мову? Чи слуга ви? Чи готові ви бути слугою?

Б. Ми готові краще витерпіти несправедливість чи стати мучеником

Якщо у керівників старих відділених церков і була одна спільна характерна риса, то це була їхня непохитна позиція за принципом «жодних компромісів». Б'ють їх, чи вбивають, чи роблять з ними що завгодно, однак вони нізащо не йшли на компроміс з диктаторським режимом. Але якось уживатися з іншими баптистами чи з п'ятдесятниками? Та ні за що! Чи була в них єдність, чи виявляли вони любов? Серед них було багато хороших братів, але з часом вони почали вважати, що правда лише в них і більше ні в кого. Таке в них було ставлення. Вони ніколи не були відкриті до роботи з іншими людьми. Вони вміли вистояти проти тоталітаризму, але так і не навчилися приймати людей такими, як ті є. Вони не зрозуміли, що правдива велич означає стати слугою для всіх.

Ви можете казати: «Я готовий страждати, я готовий на жертви». Безробіття чи тюремне ув'язнення можуть видаватися навіть привабливішими порівняно з упокоренням та службою. Але щоб зробити щось просте, наприклад, у буквальному розумінні помити комусь ноги? Щоб насправді спуститися до найнижчого стану впокорення, яке важко собі навіть уявити? Хто бажає мити ноги? Відповідь: «Ніхто!» Хто бажає мити ноги? Чи хочу це робити я?

III. Знищення «порядку клювання»

А. Що таке «порядок клювання»

Цей термін вживається іноді на означення непрописаної ієрархії. За його основу взято те, як поведуться кури, коли їх годують. Кури є різних порід. Є порода курей, яка називається білий леггорн. Ці птахи зазвичай агресивніші за інших менших курей з кольоровим пір'ям. Коли курям дають корм, тоді півень (або найбільша курка) підходить і видзьобує ті зернинки, які здаються найапетитнішими. Він клює інших курей, щоб вони не підходили, і залишає їм лише те, що йому самому не до вподоби. Хвилини через п'ять після того, як дали корм, підходить квочка худюща курочка. Їй теж хочеться поїсти. Але тут інші кури припиняють дзьобати корм і накидаються на хвору курку. Їй завжди доводиться чекати, аж поки всі поїдять, через те вона така худя і майже не несеться. Зрештою господар каже: «Певно, пора їй вже в суп». Але вона захуда, супу з неї не звариш, що ж робити? Господар лишає цю квочку курку. Але ось настає якесь свято, мають прийти гості, треба багато всього наготувати — і рубають півня. Проходить місяць, і тут господар згадує: «А де та квочка курочка? Невже здохла? Щось я її цього тижня не бачив». І починає рахувати курей. Всі є! Що це таке? А! Змінився порядок клювання! Півня не стало, змінився порядок, і тепер квочка курочка почала поправлятися, почала рости, а через два місяці господар дивується: «А звідки це в нас ця здоровенна курка?» А це та курка, яка тепер їсть першою. Інших вона не підпускає. Змінилася вся система. Ви всі таке спостерігали. Ось через що неписану ієрархію називають порядком клювання, порядком важливості та пріоритетності.

Любі брати, у вас накопичився величезний досвід. Чи помічали ви, що серед церковного керівництва, серед пресвітерів є такий порядок клювання? Просто подумайте. Іноді те, що може здатися схожим на завзяте християнське служіння, насправді діється не з найкращих християнських мотивів. Докладімо ж зусиль, щоб поводитися не наче кури, а як святі Божі мужі, які дають іншим можливість досягти

більшого успіху, ніж вдається нам самим. Не ставмо перешкод для духовного розвитку інших, а краще служимо їм, чим і як лише можливо, щоб вони зростали та ставали у Божому Царстві навіть духовно ефективнішими за нас!

Б. Не можна повністю відмовитися від керівництва і влади

Покласти край «порядкові клявання» не означає відмовитися від влади чи керівництва. Натомість це означає використання прав керівника, використання Богом даної влади для збудування та зміцнення інших християн. Це означає знайти того брата, який не отримує достатнього духовного живлення, і організувати для нього можливості для учнівства; це означає зробити все, щоб до прибиральниці ставилися з повагою; це може навіть означати вмити комусь ноги, щоб зцілити ушкоджені стосунки. Коли ми трудимося над знищенням «порядку клявання», тоді ми наслідуюмо Ісусів приклад правдивого слуги.

1. Навіть у випадку з Ісусом та учнями було розуміння керівництва та влади

Ісус керував та вів за Собою, учні йшли за Ним. Юда у них був скарбник, серед них був Петро, негласний лідер учнів. З-поміж учнів виділялися Петро, Яків та Іван — група, яка була найближча до Ісуса. Різних кіл і груп, різних рівнів керівництва та влади було чимало. Але серед усіх цих груп Ісусові належала найвища влада. У вирішальні моменти саме Ісус був провідником, **але** Він вів за Собою, **служачи** Своїм послідовникам. Він завжди прагнув того, що є найкращим для *них*.

2. Ісус ніколи не навчав, що всім дана однакова влада

Ісус ніколи не навчав, що всі мають однакову владу. Ісус викладав Свою науку про владу не стільки словами, скільки власними діями. Він приймав те, що кесар має владу збирати податок. Приймав Він і те, що подібну владу має і храмова служба. Він приймав, що сотник мав владу над своїми вояками і що господар мав владу над своїми рабами. Наука апостола Павла про владу була значно прямолінійнішою, проте навіть він ніколи не казав: «Ми знищимо рабство». Він казав: «У Христі всі рівні. Чоловіки та жінки, пани та раби — рівні всі». Але він ніколи не намагався скасувати те, що є ті, хто веде за собою, і ті, хто йде за ними, що є система влади. Навпаки, він підкреслював думку про те, що той, хто веде і керує, зобов'язаний служити своїм послідовникам та збудовувати їх.

3. Ісус не змінив «порядку клявання», Він його скасував!

Ісус не сказав: «Хомо, а чому б тобі не стати керівником апостолів на наступні три місяці? Заміни-но Петра». Він взагалі скасував такий порядок! Він визнавав, що усі люди мають різні таланти в різних галузях. Але Він поклав край думці про необхідність дертися вгору драбиною успіху. Він не бажає, щоб люди думали: «Я маю бути таким, як Петро», «Я буду такий, як Біллі Грем». Те внутрішнє бажання бути більшим чи важливішим за інших — ось що Ісус відкинув. Потім Він сказав: «Можна бути на будь-якому рівні та все одно бути досконалою людиною, досконалим провідником на тому рівні».

В. Ісус повністю відкинув порядок клявання

Прочитаємо Матвія 20:25–28. У вірші 25 сказано: *«А Ісус їх покликав і промовив: Ви знаєте, що князі народів панують над ними, а вельможі їх тиснуть. Не так буде між вами, але хто великим із вас хоче бути, хай буде слугою він вам. А хто з вас бути першим бажає, нехай буде він вам за раба. Так само й Син Людський прийшов не на те, щоб служили Йому, а щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох!»* Бог дає кожному з нас різний рівень влади та керівництва, і ми маємо це приймати та докладати всіх зусиль до належного застосування цих дарів для Його слави.

Цілком очевидно, що Ісус тихо увійшов у життя євреїв. Він заслужив повагу Своїх учнів, а потім навчав їх, навчав і власним прикладом, і словами. Згодом Павло писав до Тимофія: *«Коли розмовляєш зі старшими, розмовляй, неначе зі своїм татом»*. І це варто запам'ятати! Ви працівник служіння, а тому вам не слід думати, що ви маєте якусь владу, що є у чомусь вищими, вам слід відкинути зарозумілість, а зодягнутися у вдячність та смирення. Скажіть своїм духовним «батькам», керівникам церкви: «Я дякую Богові, що Він дав мені можливість навчатися за програмою Нове життя церквам, і мені здається, що це чудова програма. У моєму житті вона зробилася справжнім благословенням. Я бачив, як вона ставала джерелом благословення у житті багатьох інших людей. Якщо Бог дозволить, я хотів би допомогти вам, хотів би допомогти вам, наскільки зможу. Я тут новий і хотів би вчитися від вас. Спо-

діваюся, ми зможемо одне одному добре допомогти, і тоді ми зможемо показати красу Ісуса невіруючим людям». Ісус каже: «Я прийшов не на те, щоб служили Мені, а щоб Самому послужити». Чудова думка! Величне завдання!

Підсумок

Що відчували ті, хто був серед Дванадцяти?

Лише уявіть собі учнів після Ісусового вознесіння. Що сталося б з ними, якби Він не навчив їх, що таке правдива влада та правдиве керівництво? Якщо ви звертали увагу на різні подробиці, записані про учнів, то ви легко зможете собі уявити Якова та Івана, громових синів, які кажуть: «Слухай, Петре, ким це ти себе тут вважаєш? З якого це дива нам тебе слухати? Ми з Ісусом були не менше за тебе, але *ми*, на відміну від декого, тричі від Нього не відрікалися! Це ми тут маємо керувати». Але у Біблії ми не побачимо жодної згадки про суперечки між учнями, на жодну тему. Чому? Тому що перед самим Своїм відходом Ісус цілковито знищив «порядок клювання». «Іване, хочеш бути великим? Будь слугою! Якове, хочеш бути кращим за Петра? То служи!» Усього за вісім годин до смерті Ісус вирішив дати їм науку про те, що велич приходить лише завдяки служінню. У ті останні хвилини, проведені разом, чого Він їх навчав? Служити! Справжній лідер — це справжній слуга. Скажіть мені, чи ви слуга? Чи зміг би Ісус вам сьогодні сказати: «Гаразд, рабе добрий і вірний»?

Ця лекція дає багату поживу для думок... та можливостей для застосування того, до чого закликав Ісус.

Далі подається завдання, яке має допомогти вам стати на цей шлях.

Визначення слуги

Це буде ваше практичне завдання. Ви можете звернутися до якісних словників, до Біблії чи довідкової літератури, книг добрих авторів (і християнських, і нехристиянських). Вам потрібно одним абзацом записати, хто такий слуга. Після цього ваше визначення потрібно резюмувати таким чином, щоб у вас вийшов девіз, тобто короткий вислів. Це може бути або одне слово, або, наприклад, три, або невелике твердження, яке можна записати на картці. Поставте цю картку у себе на столі. Одне-два слова, в яких закладено зміст вашого короткого абзацу. Підготуйте таке визначення і для лідера. Дякую вам, любий брате, за цей перший крок до величчя.

У цій серії будуть ще дві лекції на цю тему: «Правдива служба» та «Ключ до того, щоб бути слугою». Упродовж цього місяця підготуйтеся до них, застосовуючи почуте у своєму житті. Божа благодать тече туди, де найнижче. В Україні стануться великі події. Дякую за те, що ви стаєте їхніми учасниками. Нехай Бог благословить вас, благословить рясно.

Амінь і амінь!

Благословень вам, любі друзі!

Ми раді запропонувати вам відео-, аудіо- та друковані матеріали, які були створені служінням **Нове життя церквам**. Вам надається право після завершення практичного завдання використовувати цю лекцію в роботі з іншими людьми.

Практичне завдання

Виконано

- Складіть просте визначення слуги. Для цього можна користуватися словниками, Біблією, іншою літературою. Резюмуйте результати своїх досліджень в одному абзаці. На основі цього абзацу запишіть коротке твердження, яке можна було б використати як девіз. Воно має бути дуже коротким — якщо можливо, то не більше трьох слів. Запишіть його на невеликій картці та поставте цю картку на свій стіл для нагадування. Зробіть копію визначення на один абзац, яке ви склали, а також короткого визначення-девизу, і передайте її керівнику конференції. Пам'ятайте про те, що розуміння правдивої служби є першим кроком до величчя.

